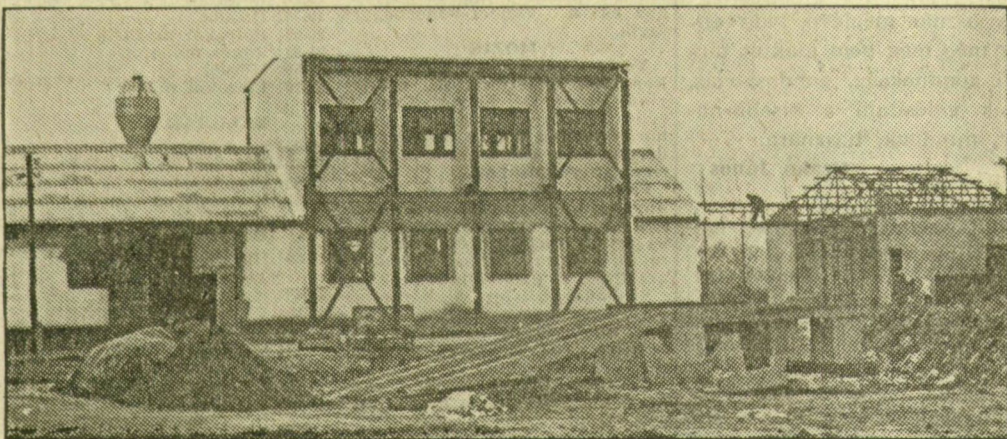
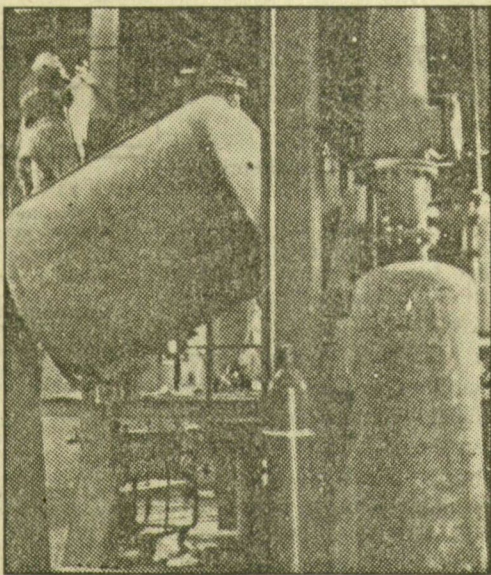

Takarmányadalék Dócról

Heteken belül megkezdődik a termelés a Sándorfalvi Magyar–Lengyel Barátság Tsz új, dóci vegyi üzemében. A Százhalombattai Szénhidrogén Kutató-Fejlesztő Intézzel közös, 50 millió forintos beruházáson az utolsó simításokat végzik az építők. Az itt készülő, 500 tonnányi vaspótló állattápszerez-adalék a teljes hazai szükségletet fedezi, mellyel kiváltható az eddigi import. A vasmumarát egyik alkotórésze a kohászatban hulladékként képződik, a másikat pedig Százhalombattán állítják elő. Az indulás után 25 embernek biztosít munkalehetőséget ez az ipari létesítmény, s remélhetően, a szövetkezeti eredményes gazdálkodásához is jó támpontot adnak az itteni folyamatos bevételek.

Somogyi Károlyné felvétele

Ami új a vámszabályokban

Sok szó esett már idén a külföldre utazással kapcsolatos új rendelkezésekről. Az útlevele vonatkozó változások már ismertek, ezúttal a vám- és devizasabályokban bekövetkezett módosításokról kértünk tájékoztatást Bábinszki Gábertől, a vám- és pénzügyőrség megyei parancsnokától.

Bevezetést két adalék, ami a devizasabályokkal kapcsolatos. Ismeretes, hogy megszűnt a jugoszláv látogatónál, s hogy a minimálisan háromezer forintnyi valuta, amivel a határátlépéskor rendelkeznie kell, Jugoszláviára is vonatkozik. Ebben az esetben természetesen dinár is lehet ez a valuta. Egyelőre nem tisztázott azonban, hogy a dinár Jugoszlávián kívül más nyugati országokba is jogosít-e utazásra. Ide tartozik az a rendelkezés, miszerint, ha valaki megfelelő fizetőséssel hiányában utazik külföldre (vagyis nincs háromezer forintnyi hivatalos eredetű valutája), öt évre kizárható az utazásból. Így büntethető tehát az, aki például Románián, Bulgárián keresztül Törökországra utazik, vagy Csehszlovákián keresztül Ausztriába vagy az NSZK-ba, — nyugati valuta nélkül. Még egy — kevésbé ismert — valutaszabály: a háromezer forint fölötti megmaradt valutát a visszatérés után nyolc napon belül kell vételre följárulni az OTP-nek, magyarul: visszafizetni, s a valutalapra följegyeztetni.

Nem túlságosan ismertek

még a január 15-től érvényes vámszabályok, melyeket — a hivatalos indoklás szerint — „a magas árak, a készlet és a munka nélküli szerzett jövedelmek kizárása érdekében” hoztak. Ezek leglényegesebb pontja, hogy a 25 ezer forintnál többre értékelte árut jogi személy és gazdasági tevékenység folytatására jogosult magánszemély három éven belül nem vásárolhatja meg. A 25 ezer forintnál kisebb értékű áruk forgalma ilyen módon nincs korlátozva, s ezek behozatalakor a vámszervek a vásárláshoz szükséges valuta eredetét sem vizsgálják (25 ezer forint fölötti értékű már igen). Ide tartozik, hogy személyenként tízezer forint értékű vámmentesen hozható be áru, tízezer forintnál értékesebb azonban csak egy.

Az ennél olcsóbb dolgoknál is érvényes azonban a korábbi rendelkezés, miszerint „nem kereskedelmi mennyiséget” lehet hazahozni. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy például egy 500 és 1000 forint közötti értékű áruból összesen legfeljebb 5 ezer forintnyi hozható be. Még egy megjegyzés: a tízezer forintos vámkedvez-

mény családtagok esetében összevonható. A kedvezmény évente egyszer (az első beutazáskor) érvényes a 14 éven aluli, önálló útlevelel rendelkező gyerekekre is. Utóbbi kitétel lényeges, mert aki még a szülő útlevelében szerepel, nem részesülhet a kedvezményben. A második és minden további esetleges beutazáskor érvényes a 14 éven aluli ezer forintnyi vámmentesség érvényes. Megjegyzendő, hogy a gyerekekre vonatkozó vámszabályok nem függenek össze azzal a devizarendelkezéssel, hogy évente egyszer a 14 éven aluliaknak háromezer forintnyi konvertibilis valuta váltható, e pénzt ugyanis nem muszáj az első kiutazáskor megvenni, a „legnagyobb” kedvezmény azonban minden évben az első beutazáskor érvényes.

B. T.

Fellendült a turistaforgalom

A Malév eredményeiről, az évi terveiről tájékoztatta az MTI munkatársát Juhász Lajos, a légiközlekedési vállalat vezérigazgatója.

Elmondta, hogy az elmúlt esztendő igen kedvezően alakult, soha ennyi utast még nem szállítottak a Malév gépei. Az élénk üzleti kapcsolatoknak, valamint a jelentősen fellendülő turistaforgalomnak köszönhetően több mint 1 millió 300 ezren foglaltak helyet a Malév-járatokra. Mindez azt jelenti, hogy a vállalat gazdasági eredményei is meghaladják az elmúlt éveket.

— Az idei esztendő azonban több kérdéssel indult. Egyelőre még nem lehet kiszámítani, hogy milyen hatásai lesznek a megváltozott gazdasági körülményeknek, az új adórendszernek, s az emelkedő áraknak. Mindezek feltételezhetően az utazások csökkenésének irányába hatnak, ám ugyanakkor az új, az eddigi megkötéseket feloldó útlevelel-rendeletek növelik a külföldre utazási lehetőségeket. Előreláthatóan nem csökken a forgalom a nyugati országokba, de a szocialista úticélok iránti érdeklődés várhatóan lanyhul a százszázalékos repülési pótlék bevezetésének hatására. Valószínű azonban, hogy ez a visszaesés csak átmeneti lesz. Az mindenesetre bizonyos, hogy a rövidebb utak,

A Malév terve

a néhány napos vagy hét végi turistaprogramok iránt növekednek majd az igények, ezért a vállalat idegenforgalmi szervezete, a Malév Air Tours ennek megfelelően alakítja ajánlatait ebben az évben.

A vezérigazgató szót arról is, hogy — amint arra a közlekedési miniszter, egy korábbi nyilatkozatában utalt — a Malév gépparkja 1990-ig megfelel az utazási igényeknek, kapacitásbővítésre nem lesz szükség. Nincs napirenden az a kérdés, hogy a vállalat tőkes országokból szerezzen be, vagy kölcsönberletbe vegyen repülőgépeket. A géppark korszerűsítését továbbra is szovjet piacról óhajtkák megoldani. Az idén négy TU—134-es gépet selejtezik ki a Malév, tavasztól azonban beáll a menetrend szerinti forgalom a két kormánygép (ezeken jelenleg a rendszeres utasforgalomhoz szükséges átalakításokat végzik). A meglévő utóbbiról most folynak a tárgyalások — így a nagygépek száma az idén eléri a 14-et. Valamennyi Malév-gép maximálisan elegendő tesz a biztonsági előírásoknak,

egy-egy gép csak a legalapabb előkészítés után indulhat útnak.

A most forgalomban levő magyar gépek cseréje a 90-es években lesz esedékes. A vállalat azzal számol, hogy ekkorra készül el az új, korszerű, az energiatakarékossági és környezetvédelmi szempontokból is kifogástalan TU—204-es, típusú szovjet gép, amely majd fokozatosan felváltja régebbi társait. A környezetvédelemről szólva a vezérigazgató megemlítette, hogy sehonnan sincsenek kitéve a magyar gépek, a kifizetett bírságok is csak egyediek voltak. Egyébként halasztódik a szigorúbb nemzetközi környezetvédelmi előírások bevezetése, mert ez a légitársaságok zömét érinti, s a géppark lecserélése másutt is igen költséges beruházás.

A vállalat saját hatáskörében dönt arról, hogy — eseti igények zavartalan kielégítése érdekében, ha a meglévő kapacitás szűknek bizonyul — átmeneti megoldásként (akár nyugati, akár szocialista) külföldi légitársaságtól béreljen repülőgépet. Az ilyen döntéseket természetesen gazdaságossági elemzések előzik meg. A Malév keresi a többletforgalmat hozó lehetőségeket, az együttműködést hazai és külföldi cégekkel.

Szülő-teszt

Újabbra kérdez a lány. A lány életkorára hét év, az első osztály padját koptatja már az istenadta, s ha a tanulói minőségével összefüggő kérdéseit nem számítom, tulajdonképpen nem tekinthető kifejezetten érdeklődő gyermeknek. Élete eddigi éveiben nem szerepelt vénikeként, nem tett fel megválaszolhatatlanul kínos kérdéseket, s az előre kikészített anyai „félremagyarázatot” — „erről majd akkor beszélünk, ha egy kicsit nagyobb leszel” — csak nagy ritkán kellett elővenni az önvédelem tarsolyából. Széltől óvott, fondorlatoktól védett életében az első Legót és az első lakkipót épp időben kapta ahhoz, hogy szükösnek, pazarlónak se érezhesse családjának anyagi helyzetét.

Nos, ezt a lányt újabban furcsa problémák foglalkoztatják. Azt tudakolta a minap, mintegy mellékesen, egy hétköznapi vacsora közben, hogy „Anyá, te mindig ugyanannyt keresel?”. Anyjának már zúg a feje a számolgatástól, hogy alapfizetése, mozgóbére, innen-onnan csörgedező honoráriumai, nyereségrészesedése mire lesz majd elég, tehát egyáltalán nem örül, hogy ebbéli gondjait most már a gyerekeivel is meg kell osztania. Azt feleli tehát, igencsak leegyszerűsítve, hogy ha többet dolgozik, többet is keres. (Erről egyébként nincs meggyőződve.) Úgy tűnik, a lány megérti, mert annyit tesz hozzá: „Kár. Mert ha többet dolgozol, kevesebbet vagy itthon.” Nyilván, a múlt hétre céloz, amikor a nagymamától apjáig, a szomszédasszonytól a barát-nőig, mindenki eljátszotta vele a pótmama szerepét.

„A lánynak van már némi fogalma a teljesítményarányos keresetekről” — tudatja anyja az apjával a gyermeki fejlődés legújabb stációját, s megállapodnak abban, nincs ezen mit csodálkozni. Bérek, jövedelemek, adók és százalékok ömlenek már a vízcsapból is, hát persze, hogy egy hét éves gyerek is tesztelni kezdi a szüleit, ők vajon milyen alapon és mennyi idő alatt, mekkora erőbedobással teremtik elő a túrórudira és az uszodabérletre-, a hétköznapi zsiroskenyérre- és a vasárnapi tyúkhúslevesrevalót.

Csodálkozni akkor kezd az ember, ha az eltartottság kibélelt fészkeben csücsülő nagyobb gyerek beszédét hallja. A múlt vasárnap a szegedi rádió munkatársai középiskolásoktól szövegezték meg — jövőendő életük esélyeiről, kitalálásaikról, a megélhetésről. Aztán egyetemisták mondták szalagra gondolataikat — ugyanerről. S ha hiszik, ha nem — hiszik, akik hallották! —, a gimnazisták érettségiben, életismeretben, jövőtudatban és -realitásban hajazták a náluk 4-5 évvel idősebbeket! Akik — nem átalva kijelenteni, hogy ők a teljes kilátástalanság, kisemizettség érzésével kezdik majd a fel-

nőttéletet — talán harmincéves korukra tudják nélkülözni a szülői segítséget. S ugyan meg sem próbálták még, de biztosak benne, kezdő fizetésükre nem alapozhatják életüket.

„Édes gyerekeim” — mondanám legszívesebben ezeknek a Nietschén és Freudon, összehasonlító nyelvészetesen és tudományos szocialismuson, kettős honfoglaláson és kettős spirálon nevelkedő ifjaknak —, „mit gondoltok, anyátok, apátok nem kezdő fizetésre vette fel a hitelek, s szült titeket a világra? Lássátok be végre, hogy a védett menhelyezésnek is vége szakad egyszer, s nemigen tarthat tovább a diploma megszerzésénél! Ha akkor fölléptek egy katedrára, leültök egy rajzasztalhoz, odaálltok a műtőasztalhoz, nem mondhatjátok a diákoknak, a pauszpapírnak, a sérvtől szenvedőnek, hogy bocsánat, de apukám még nem küldte el a havi járandóságomat!”

Attól tartok, nem is lesz miből küldenie.

Huszonegy éves, műgyetemista fiúnak háborgok, mennyi tévképzet él kortársai-ban a jövőről! Nem mond ellent, de hümmögését legalább kétféleképpen lehet érteni...

Aztán együtt halljuk vele azt az ugyancsak rádióbéli riportot, melyben egy kártyán, snóblin nevelkedett, a köztben nem, az éjszakai bárókban annál járatosabb fiatalember a világ legtermészetesebb hangján adja elő: ő egy estén akár harmincezer forintot is szívbaj nélkül vesz el kártyán. Honnan veszi a pénzt? Nos, két-három ember keresi meg napközben az ő éjszakai buknivalóját, s nem lehet okuk panaszra, hiszen tisztességesen dolgoznak, tehát tisztességesen megfizeti őket.

„Ehhez mit szólsz?” — csapom oda a provokatív kérdést a műgyetemistának. Vállvonogató hallgatása megint csak legalább kétértelmű. Talán arra gondol, ő ennyi pénzt egy év alatt kap a szüleitől, az ösztöndíjbizottságtól, a magántanítványától együttesen, vagy a vállalatától, amellyel társadalmi ösztöndíjra kötött szerződést. De lehet, hogy más úton indultak el a gondolatai, s észre kellene vennem: irigylit a riport szereplőjét, erkölcsi aggályok nélkül.

Helyette a hét éves lány szólal meg: „Anyá, harmincezer forint az sok pénz?” Húsz nagy dobózs Lego, vagy negyven pár cipő a lábadra, az olcsóbb fajtából — próbálom közelíteni a magyarázatot az ő világához. Ezen eltöreg egy ideig, aztán tovább faggat: „És ha te beszélsz reggel a rádióban, akkor nekünk is lesz harmincezer forintunk?”

Sokat kell addig még beszélnie anyának, kicsim. És nem is csak a rádióban.

Pálfi Katalin

A nyugdíj-ellátásról

Ismét nagy érdeklődésre számot tartó témával, a nyugellátással foglalkozik legújabb, januári számában a Házi Jogtanácsadó, amely legutóbb öt éve közölt nyugdíjrendelkezéseket. Azóta azonban sok változás történt, nem szólva a személyi jövedelemadó eredményezte újabb módosításokról.

Az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság közreműködésével készült összeállítás most megjelent első része foglalkozik a nyugdíjrendszer ellátásai-val, az öregségi és a rokkantsági nyugdíj különböző kérdéseivel, a kordkedvezményekkel — közölve a kedvezményre jogosító munkakörök, munkahelyek listáját — köztük újdonságként a külföldön nehéz munkát végzők kordkedvezményét. Szó esik a korendményes nyugdíjról is. Részletes eligazítást kapnak az érdeklődők az átlagkereset, a szolgálati idő kiszámításához, s választ találnak arra, hogy például mikortól állapítható meg öregségi nyugdíj, mi képezi a nyugdíj alapját stb.

Ezenkívül olvasható még a jogtanácsadóban az egyéni vállalkozók adóztatásáról és a magánszemélyek jövedelemadójáról is. (MTI)

Lakatos Ernő látogatása

Lakatos Ernő, az MSZMP KB agitációs és propagandaosztályának vezetője tegnap, szerdán megyénkbe látogatott. Szegeden, az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságának székházában Bartha László és Koncz János, a megyei pártbizottság titkárai fogadták, majd megbeszélést folytattak vele az ideológiai élet időszerű kérdéseiről, az ideológiai munka megyei feladatairól.

Lakatos Ernő ezután részt vett és felszólalt a megyei pártbizottság oktatási igazgatóságán rendezett megyei aktívaértekezleten. A megbeszélésen az MSZMP Politikai Bizottsága ideológiai téziseinek pártszervezetekben, ideológiai alkotóműhelyekben szervezett vitájának előadói, pártmunkások, pro-

pagandisták vettek részt. Az aktívaértekezletet Sebe János, a megyei pártbizottság osztályvezetője nyitotta meg, majd Koncz János tartott bevezető előadást. A felszólalók az ideológiai tézisek vitájának tapasztalatairól, felmerült kérdésekről adtak számot, és a párt ideológiai tevékenységének feladatairól folytattak eszmecserét.

A KB osztályvezetője délután Koncz János kíséretében Csongrádra látogatott. A városi pártszékházban a pártbizottság vezetői fogadták. A nagyszemélyes rendezett aktívaértekezletet Sebestyén István, a városi pártbizottság első titkára nyitotta meg, majd Lakatos Ernő tartott előadást időszerű ideológiai kérdésekről.